

набуває статусу рівноправного учасника судового кримінального провадження, виконуючи основну свою процесуальну функцію підтримання державного обвинувачення [1, с. 123-124].

Отже, прокурор, за новим КПК, має вельми широке коло повноважень. Прокурор здійснює свої функції від початку кримінального провадження до його завершення. Він координує діяльність органів досудового розслідування. Координаційну діяльність прокурор здійснює у декількох формах. Важливим напрямком діяльності прокурора є забезпечення законності при повідомленні особі про підозру. Згідно своїх повноважень прокурор, разом з тим, здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням.

Список використаних джерел:

1. З.У. «Про прокуратуру» // Відомості Верховної Ради України, офіційне видання від 31.12.1991р., № 53, стаття 793.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.С. Шумила. – К.: Юстініан, 2012. – 1224 с.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України». – Х.: Одиссей, 2012. – 360 с.

4. Юрчишин В.М. Прокурор як координатор діяльності органів досудового провадження // Вісник прокуратури. – 2012, - №8, - С. 38-47.

5.Юрчишин В.М. Правозахисна функція прокурора і її значення за новим Кримінальним процесуальним кодексом України // Адвокат. – 2012, - № 6(141), - С. 19-23.

6.Юрчишин В. Співвідношення прокурорського нагляду і судового контролю у досудовому розслідуванні за новим КПК України. – 2012, - № 11, - С.128-133.

Реалізація принципів у забезпеченні прав потерпілого у кримінальному провадженні

Мелешко Б.І., курсант ННІПФПМГБНГУ НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Конюшенко Я.Ю.*

В Україні відсутні сталі стандарти поведінки правоохоронних органів з потерпілими, фактично не існує інституту державної компенсації завданої шкоди, немає з боку держави дієвих спроб сприяти проведеному процедур примирення потерпілого із злочинцями. У кримінальному провадженні потерпілим може бути фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди [1, 87]. Потерпілий є самостійним учасником кримінального провадження, який обстоює власний інтерес. Відтак, він має бути наділений таким обсягом прав, який би дозволяв йому ефективно захищати свої законні інтереси у кримінальному судочинстві. Кримінальний процес є, перш за все, гарантією захисту суспільства від злочинності, з чого слідує висновок про те, що одним із головних завдань процесу є захист прав потерпілого.

Закон надає право потерпілому протягом кримінального провадження знати сутність підозри та обвинувачення, бути повідомленим про обрання, зміну чи скасування щодо підозрюваного, обвинуваченого заходів забезпечення кримінального провадження та закінчення досудового

розслідування. Потерпілого у кримінальному провадженні може представляти представник - особа, яка у кримінальному провадженні має право бути захисником. Представником юридичної особи, яка є потерпілим, може бути її керівник, інша особа.

На сьогоднішній день діяльність потерпілого у кримінальному провадженні заснована на його суб'єктивних правах, а діяльність прокурора на процесуальних та посадових обов'язках де в основі процесуальної активності потерпілого лежить диспозитивне начало, а прокурора - засада публічності [2, 89]. У механізмі забезпечення прав потерпілого набуває принцип забезпечення кваліфікованої правової допомоги, який розкриває, що кожна особа, незалежно від характеру її участі в кримінальному провадженні та процесуального статусу, має право вільно, без неправомірних обмежень отримувати кваліфіковану правову допомогу в формах, передбачених кримінальним процесуальним законом, і обов'язі, необхідному для захисту її прав та законних інтересів [3, 134].

Також важливою складовою в реалізації процесуальної рівності потерпілого з іншими учасниками кримінального провадження, забезпечення диспозитивних і змагальних засад у процесуальному статусі щодо нього, стимулювання його процесуальну активність - обізнаність потерпілого про результати кримінального провадження, закріплена у законі можливість впливати на його хід шляхом поданням клопотань, оскарження дій і рішень уповноважених службових осіб органів досудового слідства, прокуратури і суду, брати активну участь у доказуванні. Системний вплив принципів законності, рівності, змагальності, диспозитивності та інших засад кримінального провадження на механізм забезпечення прав та законних інтересів потерпілого зумовлює необхідність законодавчого закріплення, запровадження та суворого дотримання правил закріплених в КПК України.

Система засад кримінального провадження спрямована на досягнення його завдань, то кожен випадок невідшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням слід розцінювати як порушення вказаної системи. З цього випливає що наявність численних прогалин у законодавстві про забезпечення прав потерпілих ставить на порядок денний питання необхідності розроблення і прийняття спеціального нормативного акта про посилення захисту прав і законних інтересів громадян, щодо яких вчинено кримінальне правопорушення. Вважаю, що потрібно створити державний грошовий фонд для відшкодування громадянам, які постраждали від кримінальних правопорушень, майнових збитків після визнання їх потерпілими.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. – К.: Юстініан, 2012. – 1224с.
2. Права человека : Учебник / отв. ред. Е. А. Лукашева. – М. : НОРМА : ИНФРА-М, 2012. – 231с.
3. Кримінальний процес: підручник / За заг.ред Коваленка В.В., Удалової Л.Д., Письменного Д.П. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 544 с.